

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БиХ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
Клуб посланика СДС-ПДП-ЗА ПРАВДУ И РЕД

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БИХ
САРАЈЕВО

PRIMLJENO: 07-06-2023

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	02-1	1261/23	

1115

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БИХ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
н/р председавајућег г. Дениса Звиздића

ПРЕДМЕТ: Приједлог закона о измјенама Закона о порезу на додату вриједност,
доставља се

На основу чл. 104. и 105. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20 и 53/22), као овлаштени предлагач достављам Приједлог закона о измјенама Закона о порезу на додату вриједност, ради разматрања и усвајања у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Предлажем да се Приједлог закона разматра по хитном поступку у складу са чланом 133. Пословника Представничког дома.

У прилогу вам достављам Приједлог закона са образложењем, преглед одредби које се мијењају, верзију пречишћеног текста, те електронску верзију Приједлога закона.

С поштовањем,

Сарајево, 7.6.2023. године

ПОСЛАНИК

Младен Босић

Дарко Бабаљ

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на _ сједници Представничког дома, одржаној __.2023. године и на _ сједници Дома народа одржаној __.2023. године усвојила је

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ

Члан 1.

У Закону о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 9/05, 35/05, 100/08 и 33/17) у члану 39. став 2. ријечи „10-ог у мјесецу“ замјењују се ријечима: „краја мјесеца“.

Члан 2.

У члану 57. у ставу 1. ријечи „50.000 КМ“ замјењују се ријечима: „100.000 КМ“.

Члан 3.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“

Број:

Датум:

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Др. Денис Звиздић

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

Др. Никола Шпирић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Уставни основ за доношење Закона о измјенама Закона о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 9/05, 35/05, 100/08 и 33/17) садржан је у одредбама члана IV 4. Устава Босне и Херцеговине.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење закона садржан је у објективној и истакнутој потреби пореских обвезника да им се омогући примјерен рок у којем су обавезни поднијети пореску пријаву. Постојеће законско рјешење не оставља довољно времена пореским обвезницима за подношење предметних пријава, а радници у књиговодству су стављени под велики притисак због тако кратког рока.

Разлог за повећање границе за регистрацију пореских обвезника са 50.000 КМ на 100.000 КМ је очигледна потреба с обзиром на инфлаторна кретања и повећања цијена роба и услуга у протеклом временском периоду, као и предвиђању економских кретања за наредни период.

III ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ЈЕ ЗАСНОВАН ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ

Приједлог Закона о измјенама Закона о порезу на додату вриједност заснован је на принципима:

- Законитости,
- Правичности,
- Ефикасности,
- Друштвене одговорности и
- Транспарентности.

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

У Закону о измјенама Закона о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 9/05, 35/05, 100/08 и 33/17) члан 39. став (2) ријечи „10-ог у мјесецу“ мијењају се ријечима: „краја мјесеца“. На овај начин се олакшава пореским обвезницима испуњавање њихових пореских обавеза.

Члан 57. став (1) ријечи „50.000 КМ“ замјењује се ријечима: „100.000 КМ“, чиме се због инфлаторних кретања и пројекција економских кретања, односно повећања цијена роба и услуга одговара насталим објективним потребама.

V УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Приједлог Закона о измјенама Закона о порезу на додату вриједност је усклађен с принципима и стандардима европског законодавства.

VI ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Реализација одредби предложеног закона неће захтијевати додатна средства у Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ.

ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МИЈЕЊАЈУ

Члан 39.

Подношење пријаве за плаћање ПДВ и плаћање пореза

Обвезници су дужни да своју ПДВ обавезу обрачунату за одређени порески период наведу у мјесечној ПДВ пријави.

Пријаву из става 1. овог члана обвезник подноси до 10-ог у мјесецу по истеку пореског периода.

Обвезник подноси пријаву за ПДВ без обзира да ли је обавезан да плати ПДВ у периоду за који је пријава поднесена.

Пријава за ПДВ садржи све неопходне податке за обрачунавање пореске обавезе обвезника. Лица из Главе III овог закона, која подлијежу обавези плаћања ПДВ-а, такође плаћају ПДВ у роковима из става 2. овог члана.

Код увоза добара, ПДВ који доспијева на њих обрачунава се, наплаћује и плаћа у складу с прописима закона које се односе на наплату царинских и других дажбина које доспијевају приликом увоза.

Облик и садржај пријаве за ПДВ прописује УИО према прописима донијетим према овом закону.

Члан 57.

Регистрација за ПДВ

Свако лице чији опорезиви промет добрима или услугама и промет добрима ослобођеним уз кредит у претходној години прелази или је вјероватно да ће прећи праг од 50.000 КМ дужно је да се региструје према овом закону као порески обвезник. Када се одређује да ли је или није пређен праг од 50.000 КМ, узима се у обзир и промет повезаних фирми и осталих субјеката који су кроз посједовање дионица, или на било који други начин, под заједничком непосредном или посредном контролом.

Ближе прописе за регистрацију обвезника, укључујући и регистрације дозвољене према члану 44. став 6. Закона, доноси УИО.

Регистровани обвезници или лица која располажу добрима у погледу којих се према овом закону сматра да с њима располажу обвезници заводе се у јединствени регистар (у даљем тексту: порески регистар) који води УИО, а који служи у сврху спровођења овог закона.

Ближе прописе о завођењу у јединствени регистар обвезника, као и о уношењу и исправљању података у том регистру доноси УИО.

Обвезник је дужан да обавијести УИО о измјенама података који утичу на обрачунавање и плаћање ПДВ-а, а који су везани за почетак, мијењање или престанак дјелатности, осим ако није другачије прописано овим законом.

УИО издаје рјешење о регистрацији обавезе плаћања ПДВ-а у порески регистар за свако лице из става 1. овог члана.

Увјерење о регистрацији јасно се излаже на истакнутом мјесту у пословним просторијама.

Обвезници подносе захтјев за регистрацију најкасније осам дана прије започињања опорезивог пословања.

Сва лица која први пут постају или могу да постану обвезници дужна су да УИО поднесу захтјев за регистрацију најкасније до 20-ог у календарском мјесецу по истеку мјесеца у којем су остварила или је вјероватно да ће остварити промет добара или услуга у износу који је већи од износа прописаног у ставу 1. овог члана.

Та лица постају регистровани обвезници даном који утврди УИО у рјешењу о регистрацији које се издаје у року од 15 дана од дана пријема захтјева.

Изузетно од одредби става 1. овог члана, УИО по службеној дужности одређује ПДВ обавезу пољопривредника чији катастарски приход прелази износ предвиђен ставом 3. члана 44. овог закона.

Сва лица која располажу добрима, која се према овом закону третирају као да су испоручена од стране обвезника који обављају своју пословну дјелатност, обавезна су да УИО поднесу захтјев за регистрацију у року од 15 дана од дана када стекну право на располагање таквим добрима.

Облик и садржај захтјева за регистрацију прописује УИО.

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ (Неслужбени пречишћени текст¹)

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Територијална примјена

Овим законом уводи се обавеза и регулише се систем плаћања пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) на територији Босне и Херцеговине.

Територију Босне и Херцеговине чини територија која се налази под суверенитетом Босне и Херцеговине, укључујући и ваздушни простор и морско подручје које се, према државном и међународном закону, налази под суверенитетом или јурисдикцијом Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Расподјела прихода по основу ПДВ-а

Систем расподјеле и метод израчунавања удјела прикупљених прихода по основу ПДВ-а уређују се Законом о уплатама на јединствени рачун и расподјели прихода, према критеријумима утврђеним у члану 21. став 3. тач. (и), (ии) и (иии) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини.

II - ПРЕДМЕТ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 3.

Предмет опорезивања

ПДВ се, у складу с одредбама овог закона, плаћа на:

1. промет добара и услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник, у оквиру обављања својих дјелатности, изврши на територији Босне и Херцеговине уз накнаду;
2. увоз добара у Босну и Херцеговину.

III - ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА

Члан 4.

Промет добара

Промет добара је, у смислу овог закона, пренос права располагања на стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник.

Добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас, топлотна енергија или слично.

¹ Неслужбени пречишћени текст садржи: Закон о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 9/05); Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 35/05) - означен подељаним словима; Закон допунама Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 100/08) - означен косим словима; Закон о измјени закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 33/17) - означен подвученим словима.

Овај пречишћени текст представља неслужбену верзију и на њега се не може позивати у званичне сврхе.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и:

1. пренос права располагања на добрима уз накнаду на основу одлуке државног органа, органа локалне самоуправе или на основу закона;
2. испорука добара по уговору на основу којег се плаћа провизија при продаји или куповини добара;
3. испорука добара на основу уговора о изнајмљивању на одређени период на основу купопродајног уговора с одгођеним плаћањем којим је предвиђено да се право власништва преноси најкасније отплатом посљедње рате;
4. пренос права располагања на новосаграђеним грађевинским објектима или економски дјелјивим цјелинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти);
5. пренос пословне имовине пореског обвезника од стране овлашћеног лица, укључујући ликвидаторе, стечајне управнике и надзорнике, осим случајева из става 2. члана 7. овог закона;
6. употреба добара пореског обвезника у ванпословне сврхе;
7. размјена добара за друга добра или услуге.

Члан 5.

Употреба добара у ванпословне сврхе

Када добра која чине дио његове пословне имовине порески обвезник користи у приватне сврхе или у приватне сврхе својих запосленика, односно када добрима располаже бесплатно или уз смањену накнаду, или користи робу у сврхе које нису повезане с његовим пословним дјелатностима, те ако се ПДВ на добра која су у питању или њихове саставне дијелове може у потпуности или дјелимично одбити, таква употреба или располагање сматра се прометом добара извршеним уз накнаду.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, не сматра се прометом добара уз накнаду:

1. бесплатно давање пословних узорака купцима или будућим купцима у уобичајеним количинама за ту намјену, под условом да их ти купци или потенцијални купци не ставе у продају, односно да су у облику који онемогућава њихову продају; и
2. давање поклона мале вриједности у сврху унапређивања пословне дјелатности пореског обвезника, ако се они дају само повремено и ако се не дају истим лицима.

Поклонима мале вриједности, у смислу става 2. тачке 2. овог члана, сматрају се поклони чија појединачна цијена не прелази 20,00 КМ.

Члан 6.

Употреба лично произведених добара, промјена сврхе и задржавање добара након престанка пословања

Прометом добара уз накнаду сматра се и:

1. стављање у властиту употребу добара које порески обвезник производи, изграђује, обрађује, купује или увози у оквиру обављања својих пословних дјелатности;
2. коришћење добара за која је улазни порез у потпуности или дјелимично одбијен а која порески обвезник у потпуности или дјелимично користи у сврхе обављања дјелатности које су ослобођене од плаћања ПДВ-а;
3. задржавање добара након престанка обављања дјелатности или након престанка регистрације, а за која је улазни порез у потпуности или дјелимично одбијен.

Прометом добара уз накнаду сматра се и продаја или изнајмљивање зграда које је порески обвезник изградио од сопствених средстава и на сопственом или изнајмљеном земљишту (градилишту).

Изградња зграда, у смислу става 2. овог члана, значи свака измјена или реновирање сопствених или изнајмљених зграда пореског обвезника у вриједности већој од 10.000,00 КМ.

Одредбе става 2. овог члана односе се и на зграде које порески обвезник изгради ради унапређивања његових привредних дјелатности.

Члан 7.

Пренос имовине пореског обвезника

Преносом добара уз накнаду сматра се пренос цјелокупне или дијела имовине пореског обвезника, ако је улазни порез могуће у потпуности или дјелимично одбити, када је та имовина купљена, произведена или на други начин стечена.

Изузетно од става 1. овог члана, не сматра се прометом добара уз накнаду пренос цјелокупне или дијела имовине пореског обвезника, која твори засебан пословни субјект, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим стицањем постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту привредну дјелатност, под условом да купац има могућност да добије исту стопу за одбијање улазног пореза као продавац.

Одредбе става 2. овог члана примјењу се без обзира да ли је пренос извршен уз новчану или неку другу накнаду.

Продавац пословне имовине дужан је да, у року од осам дана од дана продаје, обавијести Управу за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО) о идентитету новог власника пословне имовине и износу који је плаћен за њу.

Члан 8.

Промет услуга

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматрају се сви послови и радње извршене у оквиру обављања привредне дјелатности, а који не чини промет добара из чл. 4 - 7. овог закона.

Прометом услуга сматра се:

1. пренос и уступање ауторских права, патената, лиценци, заштитних знакова, као и других имовинских права (у даљем тексту: имовинска права);
2. пружање услуга уз накнаду на основу одлуке државног органа, органа локалне самоуправе или на основу закона;
3. пружање услуга које порески обвезник без накнаде изврши у ванпословне сврхе оснивача, запослених и других лица;
4. размјена услуга за друга добра или услуге.

Члан 9.

Коришћење услуга у ванпословне сврхе

Прометом услуга уз накнаду сматра се и:

1. употреба добара, која чине дио пословне имовине, за ванпословну употребу пореског обвезника, запослених или других лица, када је ПДВ на таква добра могуће у потпуности или дјелимично одбити;
2. пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде или уз смањену накнаду у ванпословне сврхе оснивача, запослених и других лица или у сврхе које нису повезане са његовим пословањем; и
3. пружање услуга које порески обвезник врши у сврхе његовог пословања, када ПДВ на такву услугу, да је пружа други порезни обвезник, не би било могуће у потпуности одбити.

Члан 10.

Вршење услуга у своје име а за рачун другог лица

Када порески обвезник врши услуге у своје име а за рачун другог лица, сматра се да је истовремено и сам примио и пружио те услуге.

Став 2. члана 7. се на сличан начин примјењује на пружање услуга.

Члан 11.

Увоз добара

"Увоз добара" је сваки унос добара у царинско подручје Босне и Херцеговине.

ПДВ се обрачунава на сва добра која се увозе.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, ПДВ се не обрачунава на добра за која је одмах по уношењу у Босну и Херцеговину дато одобрење за привремено ускладиштење, царински одобрени поступак или употребу добара према члану 30. став 1. тачка 2. овог закона, а за која је покренут поступак привременог увоза уз ослобађање од плаћања увозних пореза, односно царински поступак превоза.

IV - ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИЦИ

Члан 12.

Дефиниције

Порески обвезник је свако лице које самостално обавља привредну дјелатност.

Под појмом дјелатности, у смислу става 1. овог члана, подразумијева се дјелатност произвођача, трговца или пружаоца услуга која се врши с циљем остваривања прихода, укључујући и дјелатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и професионалних дјелатности.

Под "привредном дјелатношћу" подразумијева се искоришћавање имовине или имовинских права у сврху остваривања прихода.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши промет добара, односно услуга или увоз добара.

Обвезник је и лице које врши промет добара, односно услуга или увоз добара у своје име, а за рачун другог лица.

Држава и њени органи, ентитетски органи, органи Дистрикта и локалне самоуправе, као и правна лица основана у складу са законом с циљем обављања послова из дјелокруга органа управе, не сматрају се обвезницима у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга у оквиру дјелатности и трансакција у које улазе као органи управе.

Органи из става 6. овог члана сматрају се обвезницима ако обављају промет добара и услуга а такав промет добара и услуга или трансакције се обављају као конкуренција фирмама у приватном власништву.

Члан 13.

Лица која подлијежу плаћању ПДВ-а

Лица која, у смислу овог закона, подлијежу плаћању ПДВ су:

1. обвезници који врше промет добрима или услугама на које се обрачунава ПДВ;
2. порески заступник кога одреди обвезник који у Босни и Херцеговини нема сједиште ни сталну пословну јединицу, а који обавља промет добара и услуга у Босни и Херцеговини;
3. примацац услуга набављених приликом унапређивања пословања, ако пружалац услуга, који нема сједиште у Босни и Херцеговини, из тачке 2. овог става, не одреди пореског заступника;
4. свако лице које у фактури или другом документу који служи као фактура (у даљем тексту: фактура) исказе ПДВ, а које, у складу са овим законом, није дужно да обрачуна и уплати ПДВ;
5. у случају увоза: примацац добара, односно царински дужник утврђен у складу са царинским прописима; и
6. примацац добара и услуга повезаних са изградњом непокретне имовине према Глави XII овог закона.

V - МЈЕСТО ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 14.

Мјесто промета добара

ПДВ се обрачунава, наплаћује и плаћа на мјесту промета добрима и услугама, а Босна и Херцеговина сматра се једним мјестом за вршење промета.

За мјесто промета добрима сматра се да је у БиХ ако је то мјесто:

1. гдје се добра налазе у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добра шаље или превози испоручилац, примацац или треће лице, по његовом налогу;
2. уградње или монтаже добара, ако се она уграђују или монтирају од стране испоручиоца, примаоца или, по његовом налогу, од стране трећег лица;
3. гдје се добра налазе у тренутку испоруке, ако се добра испоручују без отпреме, односно превоза;
4. гдје добра улазе у царинско подручје Босне и Херцеговине.

Члан 15.

Мјесто промета услуга

За промет услуга сматра се да је извршен у БиХ ако обвезник:

1. има стално сједиште у БиХ из којег се пружају услуге или,
2. у недостатку таквог мјеста, има сталну адресу или уобичајено мјесто становања у БиХ.

Уз одредбе става 1. овог члана, мјестом гдје се врши такав промет услуга сматра се да се налази у БиХ када се ради о мјесту гдје:

1. се налази непокретна имовина, ако се ради о пружању услуге која је непосредно повезана с том непокретном имовином, укључујући дјелатност посредовања и процјене вриједности у вези с том непокретном имовином, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима;

2. се обавља превоз, а ако се превоз обавља и у Босни и Херцеговини и у иностранству (у даљем тексту: међународни транспорт), одредбе овог закона примјењују се само на онај дио превоза извршен у Босни и Херцеговини;

3. је услуга стварно извршена, ако се ради о:

а) споредним услугама у области транспорта, као што су утовар, истовар, претовар и сличне услуге;

б) услугама из области културе, умјетности, образовања и науке, спорта, забавно-естрадним и сличним услугама, укључујући услуге организовања манифестација, као и са њима повезане услуге;

ц) услугама процјене вриједности покретне имовине;

д) услугама извршеним на покретној имовини;

4. прималац услуге обавља дјелатност, има стално сједиште, испоставу, сталну адресу или уобичајено пребивалиште, ако се ради о услугама:

а) преноса, уступања, пропуштања и стављања неке на располагање имовинских права, ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине;

б) рекламирања;

ц) савјетника, инжењера, адвоката, ревизора, рачуновођа, тумача, обраде података и давања података;

д) преузимања обавезе да се у потпуности или дјелимично одустане од вршења неке дјелатности или кориштења неког права;

е) банкарским, финансијским услугама и услугама у области осигурања и реосигурања, осим изнајмљивања сефова;

ф) стављања особља на располагање;

г) пружања телекомуникационих услуга, што значи пренос, емитовање или пријем знакова, сигнала, текста, слика, звукова или информација путем кабловских, оптичких или других електромагнетних система, укључујући и право на коришћење таквог преноса, емитовања или пријема;

х) изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава;

и) посредовања приликом пружања услуга из подтач. а) до х).

5. Ако услуге из тачке 4. овог члана пружа обвезник који има сједиште или пребивалиште у БиХ за примаоца услуга који нема своје сједиште или пребивалиште у БиХ, мјестом пружања услуга сматра се мјесто гдје прималац услуге има сједиште своје фирме или пребивалиште.

Члан 16.

Посебна правила

УИО, ради избјегавања дуплог опорезивања или неопорезивања, може у прецизираним случајевима одредити мјесто пружања услуга за услуге из члана 15. став 2. тачка 4, као и за услуге изнајмљивања превозних средстава.

VI - НАСТАНАК ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Члан 17.

Опште

Пореска обавеза настаје у моменту када се изврши једна од сљедећих радњи, која год буде најранија:

1. испорука добара или вршење услуга;
2. издавање фактуре у складу с овим законом;
3. плаћање или дјелимично плаћање извршено прије издавања фактуре;
4. настанак обавезе плаћања царинског дуга код увоза добара, а ако те обавезе нема, у моменту када би настала обавеза плаћања тог дуга.
5. за промет добрима и услугама према чл. 5, 6. и 9, по истеку пореског периода за вријеме којег је извршен промет; и
6. за сваку измјену у пореској основици према члану 20, када се изда фактура или други документ.

Члан 18.

Настанак пореске обавезе на промет добара

Пореска обавеза на промет добара настаје у моменту:

1. отпреме или почетка превоза добара примаоцу или трећем лицу, по налогу испоручиоца, примаоца или трећег лица о којем се ради;
2. преузимања власништва над добрима од стране примаоца у случају уградње или монтаже добара од стране испоручиоца или, по његовом налогу, трећег лица;
3. преноса права располагања на добрима примаоцу, ако се добра испоручују без отпреме, односно превоза;
4. читања стања примљене воде, електричне енергије, гаса или топлотне енергије с циљем обрачуна потрошње;
5. увоза добара у царинско подручје Босне и Херцеговине.

У случајевима из ст. 2. и 3. члана 11, ПДВ постаје зарачунљив када добра више не подлијежу царински одобреном поступању.

Изузетно од одредаба става 1, тачке 5. и става 2. овог члана, када увезена добра подлијежу царинским дажбинама или другим дажбинама с подједнаким учинком, ПДВ се обрачунава у моменту када би обавеза наплате увозних дажбина настала да је тако прописано.

Одредбе става 1. овог члана односе се и на дјелимичне испоруке добара.

Дјелимичне испоруке из става 4. овог члана постоје ако је за испоруку одређених дијелова економски дјeljиве цjелине посебно уговорена накнада.

Члан 19.

Настанак пореске обавезе на пружање услуга

Услуга се сматра пруженом у моменту када је извршено појединачно пружање услуге.

Ако се за пружање услуга издају периодичне фактуре, за промет услуга сматра се да је завршен посљедњег дана периода за који се издаје фактура.

Дјелимична услуга сматра се завршеном у моменту када је завршено пружање тог дијела услуге.

Дјелимична услуга из става 3. овог члана постоји ако је за одређене дијелове економски дјелјиве услуге посебно уговорена накнада.

VII - ПОРЕСКА ОСНОВИЦА

Члан 20.

Пореска основица код промета добара и услуга

Пореска основица (у даљем тексту: основица) промета добара и услуга јесте опорезиви износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прими или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са цијеном тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није другачије прописано.

У основицу се урачунавају и:

1. акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а;
2. сви споредни трошкови које обвезник обрачунава примаоцу добара и услуга (провизије, трошкови паковања, превоза, осигурања и други ванредни трошкови које испоручилац обрачунава купцу);
3. било који износи који се обрачунавају на повратну амбалажу;
4. било који трошкови прикључивања, накнаде за уградњу и други износи које се обрачунавају купцу од стране испоручиоца добара или даваоца услуга као услов да се изврши промет добара и услуга.

Ако накнада или дио накнаде није плаћен у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вриједност тих добара и услуга у моменту њихове испоруке, у коју није укључен ПДВ.

При размјени добара и услуга, основицом се сматра вриједност добара или услуга које су предмет размјене.

Основицу код промета добара и услуга које изврши порески обвезник, који нема успостављено пословање у Босни и Херцеговини, чини накнада коју је прималац добара или услуга платио или ће да плати испоручиоцу тих добара, односно даваоцу тих услуга који изврши промет добара или пружи услуге, укључујући и субвенције које су директно повезане са цијеном таквог промета.

У случају промета добара из чл. 5. и 6. овог закона, основицом се сматра набавна цијена тих или сличних добара у моменту промета, без ПДВ-а.

Основица за промет услуга из члана 9. овог закона је износ накнаде за извршене услуге.

Ако је накнада за промет добара или услуга мања од тржишне вриједности или ако је промет извршен без накнаде, основица је тржишна вриједност добара, односно услуга у моменту њиховог промета, без ПДВ-а.

Ако је накнада за промет добара или услуга виша од износа на који је порески обвезник имао право, основицу чини износ примљене накнаде, у коју није укључен ПДВ.

Сљедеће се не укључује у основицу:

1. попусти и друга умањења цијене, који се примаоцу добара или услуга дају на фактури најкасније у моменту извршења промета добара или услуга;
2. износи које обвезник прими од купца као накнаду трошкова плаћених у име и за рачун другог, а који су у његовим књигама књижени као трошкови;
3. износи камата које је продавац, односно давалац услуга обрачунао на износ који је купац дуговао, ако се из уговора или друге документације о уплатама може утврдити који се дио уплата односи на камате.

Ако се основица накнадно измијени, због враћања добара испоручиоцу, попушта који купац добије након примљених добара или пружених услуга, или ако се износ накнаде не може наплатити након исцрпљивања свих законских средстава, обвезник који је извршио промет добара или услуга може, примјеном члана 55. став 6. овог закона, извршити исправку износа ПДВ-а.

Обвезник који је извршио промет добара и услуга може да исправи износ ПДВ-а само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга измијени одбитак улазног ПДВ-а и под условом да о томе писмено обавијести испоручиоца добара и услуга.

Ако се мијења ПДВ обрачунат и наплаћен на увоз добара, који порески обвезник узима у обзир као одбитак улазног пореза, одбитак улазног пореза може се исправити за разлику која се јавља, на основу царинских докумената или одлуке УИО.

Ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као улазни порез, повећан, смањен или је обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да, на основу царинског документа или рјешења УИО, исправи одбитак улазног пореза у складу с том измјеном.

Ако се амбалажа на коју је ПДВ обрачунат и плаћен врати, врши се исправка основице у периоду у којем је амбалажа враћена.

УИО може да:

1. одреди норме утврђивања основице када се одређена врста добара изузимају за приватну употребу; и
2. утврди стандардне вриједности за одређена добра која се изузимају за приватну употребу од стране одређених група пореских обвезника.

Члан 21.

Пореска основица код увоза добара

Пореска основица код увоза добара у Босну и Херцеговину је вриједност тих добара утврђена у складу са царинским прописима.

У основицу из става 1. овог члана урачунава се и:

1. акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а;
2. сви зависни трошкови (провизија, трошкови паковања, превоза и осигурања) који настану након увоза добара до првог одредишта у Босни и Херцеговини.

Првим одредиштем, у смислу става 2. тачке 2. овог члана, сматра се мјесто које је наведено у отпремници или другом документу на основу којег се добра увозе у Босну и Херцеговину.

Приликом увоза добара у основицу се не урачунава смањена цијена и попусти у складу с чланом 20. став 10. тачка 1. овог закона.

Код увоза добара које је обвезник привремено извезао ради поправке, прераде, дораде или друге обраде изван Босне и Херцеговине, основицу чини вриједност те поправке, прераде, дораде или друге обраде.

Члан 22.

Претварање вриједности стране валуте у домаћу валуту

Ако је основица за увоз добара у Босну и Херцеговину изражена у иностраној валути, за обрачун те вриједности у домаћој валути примјењују се царински прописи за обрачунавање царинске вриједности који важе на дан настанка пореске обавезе.

Ако је вриједност добара или услуга изражена у иностраној валути, за обрачун те вриједности у домаћој валути примјењује се средњи девизни курс Централне банке Босне и Херцеговине који важи на дан настанка пореске обавезе.

VIII - ПОРЕСКА СТОПА

Члан 23.

Стандардна стопа

Стандардна стопа ПДВ-а на опорезиви промет добара и услуга и увоз добара у Босну и Херцеговину износи 17%.

IX - ОСЛОБАЂАЊА ОД ПЛАЋАЊА ПДВ-А

Члан 24.

Дјелатности у јавном интересу

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. јавне поштанске услуге, осим телекомуникационих услуга;
2. медицинске услуге и услуге здравствене заштите, укључујући давање људских органа, крви и млијека, које се врше у складу са законом којим се регулише област здравствене заштите, те услуге које пружају стоматолози, зуботехничари и протетичари;
3. услуге социјалног осигурања, као и с њима непосредно повезани промет добара, под условом да се врше у складу с прописима којима је регулисана област социјалног осигурања;
4. услуге образовања (предшколско, основно, средње, више и високо), као и с њима непосредно повезани промет добара и услуга, под условом да се врше у складу с прописима којима је регулисана та област;
5. услуге из области спорта и физичког васпитања, а које појединцима пружају лица чија дјелатност није усмјерена ка стицању добити;

6. услуге лица које ангажују вјерске организације или филозофска удружења за обављање дјелатности у тач. 2. - 4. овог члана;
7. промет добара и услуга које су непосредно повезане с вјерским обредима, а које врше регистроване вјерске организације, у складу с прописима којима је регулисано обављање те дјелатности;
8. промет добара и услуга које су директно повезане са услугама које пружају политичке, синдикалне, хуманитарне, добротворне, инвалидске и сличне организације својим члановима за чланарину, у складу с прописима којима су регулисане те дјелатности, под условом да таква ослобађања не доводе до поремећаја конкуренције на тржишту;
9. услуге из области културе, укључујући и карте за културне манифестације, као и с њима непосредно повезани промет добара и услуга, а које лица чија дјелатност није усмјерена ка стицању добити врше у складу с прописима којима је регулисана област културе;
10. промет добара и услуга који врше лица чије су дјелатности ослобођене према тач. 2. и 9. овог члана, под условом да је такав промет извршен искључиво за њихове властите потребе и под условом да таква ослобађања не доводе до поремећаја у конкуренцији;
11. услуге јавних радио и телевизијских сервиса, осим оних које су комерцијалног карактера.

Члан 25.

Финансијске и новчане услуге

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. услуге осигурања и реосигурања, укључујући и пратеће услуге посредника и агената (заступника) у осигурању;
2. промет непокретне имовине, изузев првог преноса права својине или права располагања новоизграђеном непокретном имовином;
3. услуге издавања под закуп и подзакуп кућа за становање, станова и стамбених објеката на период дужи од 60 дана, као и услуге издавања под закуп пољопривредног и шумског земљишта регистрованог у земљишним књигама;
4. финансијске услуге, укључујући:
 - а) одобравање и управљање кредитима, гаранцијама или другим облицима кредитног осигурања од стране кредитора;
 - б) услуге које су повезане с управљањем депозитима, уштеђевином и банковним рачунима, вођењем платних трансакција, преносом и извршавањем доспјелих обавеза, уновчавањем чекова или других финансијских инструмената, изузев с плаћањем дугова и факторинга;
 - ц) трансакције, укључујући вредносне папире, које се односе на новчанице и кованице које представљају законско средство плаћања у свакој земљи, изузев колекционарских предмета (кованица од злата, сребра и других материјала, новчаница које се не користе као законско средство плаћања и кованица нумизматичке вриједности);

- д) трговање дионицама или другим видовима учешћа у предузећима, обвезницама и другим вредносним папирима, укључујући њихово издавање, осим чувања вредносних папира;
- е) управљање инвестиционим фондом;
- 5. испоруке злата Централној банци Босне и Херцеговине;
- 6. важеће поштанске марке, пореске маркице, административне и судске таксе;
- 7. игре на срећу.

Члан 26.

Увоз добара

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. коначни увоз добара чији би сваки даљи промет од стране пореског обвезника био ослобођен од ПДВ-а у Босни и Херцеговини;
2. коначни увоз добара која су ослобођена плаћања царине, осим ако није другачије прописано Законом о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15). Ослобађање се не примјењује на добра ослобођена плаћања царине према члану 207. тачка а) алинеје од 1) до 6) Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини";
3. добра у транзиту кроз царинско подручје Босне и Херцеговине;
4. добра која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромијењеном стању поново увозе, под условом да су таква добра ослобођена од плаћања царине у складу са царинским прописима;
5. увезена добра која су ослобођена од плаћања царине, а намијењена за:
 - а) службене потребе дипломатских или конзуларних представника акредитованих од стране Босне и Херцеговине;
 - б) службене потребе међународних организација, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина;
 - ц) личне потребе страних лица дипломатских и конзуларних представника акредитованих од стране Босне и Херцеговине, укључујући и чланове њихових породица;
 - д) личне потребе страних лица међународних организација, укључујући и чланове њихових породица, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина;
6. увоз улова с рибарских бродова у лукама, под условом да је такав улов непрерађен или да је био подвргнут само оним поступцима који су потребни за очување квалитета и да прије таквог увоза није извршен никакав промет;
7. услуге повезане с увозом добара, под условом да је вриједност таквих услуга укључена у основицу, у складу с чланом 21. став 2. тачка 2. овог закона;
8. злато и драгоцјени метали, новчанице и кованице које увози Централна банка Босне и Херцеговине.

Члан 27.

Извоз добара

Сљедеће се ослобађа од плаћања (опорезује нултом стопом) ПДВ-а:

1. извоз добара из Босне и Херцеговине од стране или у име продавца;
2. пружање услуга, укључујући и превоз и друге помоћне услуге, које су директно повезане с извозом или увозом добара, у складу с чланом 11. став 3. овог закона;
3. добра која из Босне и Херцеговине извезе купац или друго лице у име купца који нема сједиште у Босни и Херцеговини, изузев добара која су намијењена за опремање приватних бродова, ваздухоплова или било којих других превозних средстава која се користе за личне потребе;
4. услуге извршене на добрима која су увезена у Босну и Херцеговину и извезена од стране лица која су извршила те услуге лицу које нема стално сједиште, а ни стално или уобичајено мјесто боравка у Босни и Херцеговини;
5. услуге испоруке добара овлашћеним организацијама које та добра извозе у оквиру регистрованих хуманитарних или добротворних активности;
6. пружање услуга које врше представници и други посредници у име и за рачун другог, под условом да те услуге чине дио услуга које су наведене у овом члану или услуге које се врше ван БиХ;
7. извоз злата централним банкама.

Члан 28.

Међународни превоз

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. снабдијевање пловних објеката горивом и другим добрима:
 - а) који се користе за пловидбу на отвореном мору и који превозе путнике уз накнаду, односно који су намијењени за обављање комерцијалних, индустријских или рибарских активности;
 - б) који се користе за спасавање и помоћ на мору.
2. снабдијевање, поправка, одржавање и изнајмљивање објеката према подтач. а) и б) тачке 1. овог члана, као и снабдијевање, изнајмљивање, давање у закуп, поправка и одржавање опреме, укључујући и опрему за рибарење, која је уграђена или се користи на таквим пловним објектима;
3. куповина, поправка и давање у закуп ваздухоплова које авио-превозници користе за летове на међународним линијама уз накнаду, као и оптицај, давање у закуп, поправка и одржавање опреме која је уграђена или се користи у таквим ваздухопловима;
4. снабдијевање горивом и другим добрима ваздухоплова из тачке 3. овог члана;
5. пружање услуга, осим услуга из тачке 2. овог члана, у сврхе задовољавања директних потреба пловних објеката из тачке 2. овог члана или њиховог терета;
6. пружање услуга, осим услуга из тачке 3. овог члана, за задовољавање директних потреба ваздухоплова из тачке 3. овог члана или њиховог терета.

Члан 29.

Дипломатске и међународне организације

Сљедеће подлијеже поврату ПДВ-а плаћеном за снабдијевање добрима и услугама:

1. дипломатских или конзуларних представништава;
2. међународних организација, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина;

3. чланова међународних организација, укључујући и чланове њихових породица, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина.

4. снабдијевање добрима и услугама у оквиру међународних пројеката пружања помоћи у којима је Босна и Херцеговина обавезана међународним уговором да обезбиједи да такви пројекти не буду оптерећени ПДВ-ом.

Изузетно од одредбе става 1. тачка 4. овог члана, снабдијевање добрима и услугама у оквиру пројеката који се финансирају из Инструмента претприступне помоћи (ИПА фонд) ослобађа се од плаћања ПДВ-а.

УИО доноси прописе којима регулише право на поврат ПДВ-а приликом куповине добара.

Члан 30.

Посебна ослобађања

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. увози добара намијењених за потребе слободних зона и складишта, осим царинских;

2. испорука добара, под условом да су:

а) пријављена УИО, да је претходно одобрење за такву испоруку издато у складу са царинским прописима и да су привремено ускладиштена;

б) испоручена у бесцаринске зоне или бесцаринска складишта;

ц) испоручена унутар слободне зоне и слободних складишта;

д) испоручена за царинска складишта.

3. свако пружање услуга које су повезане с прометом добара из тачке 2. овог члана.

Мјеста из тачке 2. подтач. а) до д) дефинисана су царинским прописима.

Свако ослобађање од ПДВ-а по одредбама овог члана признаје се само под условом да одређена добра нису пуштена у слободан промет и да је износ ПДВ-а који доспијева пуштањем робе у слободни промет једнак износу који би био обрачунат и наплаћен да су таква добра опорезива њиховим увозом у Босну и Херцеговину и унутар територије Босне и Херцеговине.

ПДВ се не плаћа на промет добара који је извршен у бесцаринским продавницама на међународним аеродромима или међународним лукама које су регистроване за међународни промет, под условом да та добра из Босне и Херцеговине износе путници, у прописаним количинама, у другу земљу.

Појам "путник", како је наведен у ставу 4. овог члана, значи свако лице које посједује карту на којој је назначен одредишни аеродром или одредишна лука у другој земљи.

УИО ближе прописује услове за примјену става 4. овог члана, укључујући и ПДВ на извоз на мало.

Члан 31.

Услови за примјену ослобађања

УИО прописује услове за примјену ослобађања прописаних чл. 24. - 30. овог закона.

Х - ОДБИТАК УЛАЗНОГ ПОРЕЗА

Члан 32.

Опште

Улазни порез је, у вези с пореским обвезником, износ ПДВ-а који му је обрачунат на промет добара или услуга и ПДВ који плати или треба да плати приликом увоза добара, гдје се (у оба случаја) ради о добрима или услугама које користи или треба да користи у сврху пословања које врши.

Обвезник има право да одбије ПДВ који је обавезан да плати или га је платио приликом куповине добара или услуга од другог обвезника или приликом увоза добара, под условом да та добра, односно услуге користи за промет добара и услуга који подлијеже плаћању ПДВ-а.

Обвезник може да оствари право на одбитак улазног пореза за промет добара и услуга који изврши у иностранству, под условом да би право на одбитак улазног пореза постојало да је такав промет извршен у Босни и Херцеговини.

Обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на:

1. промет добара и услуга које су ослобођене од плаћања ПДВ, осим ако овим законом није другачије прописано;
2. промет добара и услуга извршених у иностранству, ако за тај промет не би имао право на одбитак улазног пореза да је извршен у Босни и Херцеговини;
3. промет добара и услуга купљених од лица са пребивалиштем у Босни и Херцеговини, а који није регистрован у складу с овим законом.

Обвезник има право на одбитак улазног пореза на промет добара и услуга које су ослобођене плаћања ПДВ-а према:

1. члану 26. тачка 7. овог закона и
2. члановима 27. и 28. овог закона.
3. члану 29. став 2. овог закона.

Обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на:

1. набавку, производњу и увоз путничких аутомобила, аутобуса, мотоцикла, пловних објеката и ваздухоплова и резервних дијелова за таква превозна средства, горива и потрошног материјала за потребе превоза, као и изнајмљивање, одржавање, поправке и друге услуге које су повезане с коришћењем тих превозних средстава, осим ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање своје пословне дјелатности;
2. издатке за пословне забаве и смјештај;
3. издатке који се односе на стицање непокретне имовине коју обвезник или његово особље користи као објекат за становање, боравак дјете или као објекат за рекреацију и активности у слободно вријеме, као и добра и услуге повезане са њима или њиховом употребом;
4. издатке обвезника и запослених лица за репрезентацију;
5. исплате запосленим у натури.

Право на одбитак улазног пореза обвезник може да оствари само ако посједује:

1. фактуру издату од стране другог обвезника на којој је исказан ПДВ у складу с чланом 55. овог закона;

2. документ који се односи на увоз добара, а којим се потврђује да је прималац или увозник приликом увоза платио ПДВ који је на овај начин исказан;

3. ако не располаже основним средствима у складу с чланом 36. став 2. и ако пријава за ПДВ садржи све податке из члана 39. став 4. овог закона.

Обвезник може да одбије улазни порез од излазног ПДВ-а, ако га има, у пореском периоду у којем је ПДВ обрачунат у складу с чл. 17. и 38. овог закона.

Ако обвезник за купљена добра добије фактуру у којој је ПДВ исказан од стране лица које, у складу са законом, не може издати такву фактуру, он не може да оствари право на одбитак ПДВ-а који је исказан као улазни порез, без обзира што је тај порез платио у доброј намјери.

Ако обвезник прими фактуру на којој је исказан износ ПДВ-а у вишем износу од износа који је требало да буде обрачунат и наплаћен у складу с овим законом, обвезник не може више обрачунати износ одбити као улазни порез, чак и ако је ПДВ плаћен.

Члан 33.

Обрачунавање дијела улазног пореза који се може одбити - дјелимично ослобађање

Ако обвезник користи испоручена или увезена добра за потребе своје пословне дјелатности или прима услуге да би извршио промет добара и услуга с правом или без права на одбитак улазног пореза, може да користи право на одбитак сразмјерног дијела тог улазног пореза.

Сразмјерни дио улазног пореза одговара оном дијелу промета добара и услуга с правом на одбитак улазног пореза у укупном промету у који није укључен ПДВ.

Сразмјерни порески одбитак утврђује се примјеном процента сразмјерног одбитка на износ улазног пореза умањеног за износ којег обвезник нема право да одбије.

У дио ПДВ-а који се може одбити не улази:

1. износ за промет који се односи на опрему коју обвезници користе у обављању својих пословних дјелатности;
2. износ за пружање финансијских услуга, ако се врше као повремене трансакције и
3. износ за промет непокретне имовине, ако се промет врши као повремене трансакције.

Износ ПДВ-а који се може одбити утврђује се годишње као проценат и заокружује се на цијели број.

Износ који се може одбити за текућу годину одређује се на основу података достављених у претходној години, а ако нема података о промету из претходне године или ако се ради о занемаривом (минималном) износу, износ који се може одбити одређује УИО на основу изјаве обвезника.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, обвезник може, посебно за сваку дјелатност коју обавља, одредити дио који се може одбити, под условом да одвојено води књиге за сваку дјелатност и да добије одобрење од УИО.

УИО може од обвезника захтијевати да одвојено води књиге за сваку поједину област привредних дјелатности које обавља.

Члан 34.

Зграде са двоструком намјеном

ПДВ који се односи на изградњу зграде, укључујући и њено проширење, а која, уз просторије за обављање привредних дјелатности обвезника, обухвата и друге просторије, може се одбити у сразмјери трошкова за изградњу просторија фирме у односу на укупне трошкове изградње.

Пословним просторијама не сматрају се:

1. просторије које се користе за боравак власника или његових запосленика, без обзира да ли се те просторије користе и као пословне просторије;
2. просторије које се изнајмљују, осим у случају када је обвезник добровољно регистрован за изнајмљивање у смислу члана 61. овог закона.

ПДВ се може у потпуности одбити, под условом да је добављач добара, односно давалац услуга у фактури јасно извршио подјелу трошкова који се односе на пословне просторије и друге просторије.

ПДВ на било какву поправку, реновирање, измјену и одржавање зграда из става 1. овог члана, а који се не може директно приписати пословним просторијама, може се одбити у сразмјери површине пословних просторија у односу на укупну површину зграде.

ПДВ на било какву изградњу, поправку или одржавање непокретне имовине, осим зграда, може се одбити сагласно општим одредбама закона.

Члан 35.

Други случајеви двоструке намјене

УИО може прописати начин обрачунавања и одбијања дијела улазног пореза који се може одбити за оне врсте добара које често служе двострукој намјени.

Члан 36.

Исправка одбитка улазног пореза

Обвезник који изврши одбитак улазног пореза у складу с одредбама овог закона дужан је да исти исправи ако:

1. накнадно утврди да је одбитак улазног пореза обрачунат у већем или мањем износу од износа на који је обвезник имао право;
2. је након обрачунавања пореза дошло до отказивања куповине или смањења цијена.

Обвезник који је остварио право на одбитак улазног пореза при набавци опреме и објеката за вршење своје пословне дјелатности, дужан је да изврши исправку одбитка улазног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року од пет година од календарске године у којој је почела употреба опреме, а у случају непокретне имовине, десет година од момента почетка употребе објеката.

Моменат почетка употребе опреме и објеката из става 2. овог члана сматра се пореским периодом у којем је извршен одбитак улазног пореза.

Опремом из става 2. овог члана сматрају се стална средства која подлијежу амортизацији, чија набавна цијена прелази износ од 10.000,00 КМ, а која се, према прописима о рачуноводству, класификују као стална материјална актива обвезника.

Исправка одбитка улазног пореза не врши се ако је износ исправке дијела ПДВ-а који се може одбити мањи од пет процената (најнижи ниво).

УИО може ближе регулисати примјену одредаба овог члана у погледу исправке одбитака улазног пореза.

Члан 37.

Одбитак улазног пореза приликом почетка обављања опорезивих дјелатности Добра на залихама

Свако лице, које се региструје као ПДВ обвезник, има право на пропорционални одбитак улазног пореза на добра која има на залихама на дан прије него што се први пут региструје као ПДВ обвезник.

Пропорционални одбитак улазног пореза одређује УИО на основу рачуноводствених података које обвезник достави и података о залихама робе других пореских обвезника који обављају сличну дјелатност.

Обвезник из става 1. овог члана може одбити улазни порез сразмјерно промету добара и услуга које изврши, али нема право на поврат ПДВ-а по том основу.

XI - ПЕРИОД ОПОРЕЗИВАЊА, ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА ПДВ-А

Члан 38.

Период обрачунавања ПДВ-а

Порески период за који се обрачунава ПДВ је један календарски мјесец.

Обвезник је дужан да обрачуна ПДВ за одговарајући порески период на основу укупног промета добара или услуга исказаних у фактурама у том пореском периоду.

Члан 39.

Подношење пријаве за плаћање ПДВ и плаћање пореза

Обвезници су дужни да своју ПДВ обавезу обрачунату за одређени порески период наведу у мјесечној ПДВ пријави.

Пријаву из става 1. овог члана обвезник подноси до 10-ог у мјесецу по истеку пореског периода.

Обвезник подноси пријаву за ПДВ без обзира да ли је обавезан да плати ПДВ у периоду за који је пријава поднесена.

Пријава за ПДВ садржи све неопходне податке за обрачунавање пореске обавезе обвезника.

Лица из Главе III овог закона, која подлијежу обавези плаћања ПДВ-а, такође плаћају ПДВ у роковима из става 2. овог члана.

Код увоза добара, ПДВ који доспијева на њих обрачунава се, наплаћује и плаћа у складу с прописима закона које се односе на наплату царинских и других дажбина које доспијевају приликом увоза.

Облик и садржај пријаве за ПДВ прописује УИО према прописима донијетим према овом закону.

XII - ПОСЕБНА ШЕМА ЗА НАПЛАТУ ПДВ-А НА ПРОМЕТ ПОВЕЗАН СА ГРАЂЕВИНСКИМ РАДОВИМА

Члан 40.

Опсег Посебне шеме

Обавеза плаћања ПДВ-а код промета добара и услуга које су у вези са изградњом непокретне имовине пребацује се на лице којем је извршен промет у вези са изградњом те имовине (у даљем тексту: Посебна шема).

Посебна шема односи се на грађевинске радове на изградњи нових зграда, као и радове на реновирању, проширивању и одржавању постојећих зграда, а чија укупна вриједност прелази износ од 25.000,00 КМ.

Члан 41.

Функционисање Посебне шеме

Извођач радова који је ангажовао кооперанта за промет добрима и услугама, које утичу на извођење грађевинских радова које врши извођач, обвезник је плаћања ПДВ-а који му обрачуна кооперант.

Плаћање ПДВ-а који кооперант обрачуна извођачу, извођач радова врши са позивањем на ПДВ идентификациони број кооперанта.

Доказ да је извршио плаћање извођач радова доставља кооперанту.

Члан 42.

Права и обавезе према Посебној шеми

Кооперант и извођач радова су солидарно и појединачно одговорни за плаћање ПДВ-а, док се не прими доказ да је фактурисани ПДВ плаћен.

Кооперант обрачунава, плаћа и подноси пријаву за ПДВ према Посебној шеми у складу с одредбама овог закона, на исти начин као и за било коју другу привредну дјелатност.

Плаћање ПДВ-а од стране извођача радова, који обрачунава кооперант, третира се као улазни порез, а доказ о плаћању истог је основ за одбитак улазног пореза за добављача робе, односно даваоца услуга.

Члан 43.

Продужетак примјене Посебне шеме

УИО може прописима продужити примјену Посебне шеме, тако да правдање и плаћање ПДВ-а у име испоручиоца добара, односно даваоца услуга постане обавеза регистрованог ПДВ обвезника који прима грађевинске радове.

XIII - ПОСЕБНИ ПОСТУПЦИ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 44.

Мале фирме

Лице чији укупан промет добара или услуга (у даљем тексту: укупан промет) у претходној години не прелази или није вјероватно да ће прећи износ одређен чланом 57. став 1. овог закона, није обвезник у смислу одредаба овог закона.

Одредба става 1. овог члана не односи се на обвезника који је претходно регистрован, односно чији је укупан промет био већи од износа одређеног у члану 57. став 1. овог закона.

Лице које као представник домаћинства обавља пољопривредну или шумарску дјелатност, за коју се порез на доходак плаћа у складу с катастарским приходом од пољопривредног и шумског земљишта (у даљем тексту: пољопривредник), није обвезник у смислу одредаба овог закона ако је укупан катастарски приход свих чланова домаћинства нижи од 15.000 КМ.

Појам "домаћинство" значи заједница живљења, привређивања и трошења заједнички остварених прихода.

Лица из ст. 1. до 3. овог члана немају право исказивања ПДВ-а у фактурама или одбитка улазног пореза и нису дужна да воде књиге на начин прописан овим законом.

Лица из ст. 1. до 3. овог члана могу, у било ком моменту, поднијети захтјев УИО за плаћање ПДВ-а.

УИО, на основу захтјева од стране лица из става 6. овог члана, доноси рјешење о њиховој регистрацији за ПДВ, а обавеза плаћања ПДВ-а за таква лица траје најмање 60 мјесеци.

Члан 45.

Пољопривредници

Сви пољопривредници описани у ставу 3. члана 44. који нису порески обвезници имају право на паушалну накнаду за улазни порез (у даљем тексту: паушална накнада) приликом куповине пољопривредних и шумарских добара и услуга које настају као резултат дјелатности на које се плаћа порез на катастарски доходак од пољопривреде и шумарства, под условима и на начин утврђен овим чланом и под условом да су претходно добили одобрење од УИО.

Паушална накнада плаћа се пољопривреднику који изврши промет који укључује пољопривредна и шумарска добра и услуге лицима која се сматрају обвезницима у смислу овог закона.

Обвезници из става 2. овог члана, којима пољопривредници врше промет добара или услуга, обавезни су да паушалну накнаду додају на износ који плаћају за промет добара или извршене услуге.

Обвезници из става 3. овог члана имају право на одбитак паушалног износа као улазног пореза под условима прописаним овим законом.

Ближе услове за примјену овог члана доноси УИО.

УИО прије истека текуће године утврђује износ годишње накнаде за наредну годину.

Износ накнаде утврђује се тако да се обвезницима према овом члану компензује ПДВ који су им за промет добара и услуга обрачунали пољопривредници.

Члан 46.

Услуге које пружају путничке агенције и туроператори

Путничким агенцијама и туроператорима (у даљем тексту: путничке агенције), у смислу овог закона, сматрају се обвезници који пружају туристичке услуге и који, у вези с тим услугама, поступају у своје име, при чему за организацију путовања користе

добра и услуге других обвезника које путници непосредно користе (у даљем тексту: путничке погодности) и плаћају ПДВ у складу с овим чланом.

Све услуге које путничка агенција изврши за организацију путничких погодности сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом.

Мјесто вршења јединствене туристичке услуге утврђује се у складу с чланом 15. ст. 1. и 2. овог закона.

Основица јединствене услуге коју врши туристичка агенција је износ који представља разлику између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова које путничка агенција плаћа за примљена добра и извршене услуге од стране других обвезника, без ПДВ-а.

Ако се лица која врше промет добара и услуга туристичкој агенцији налазе изван Босне и Херцеговине, ПДВ се не плаћа сагласно члану 28. став 1. тачка б. овог закона.

Ако се промет добара и услуга дјелимично врши у Босни и Херцеговини, а дјелимично изван Босне и Херцеговине, ПДВ се плаћа само на онај дио промета који се врши у Босни и Херцеговини.

Путничка агенција нема право на одбитак улазног пореза који је обрачунат од стране обвезника који су извршили промет добара и услуга за непосредну корист путника.

Члан 47.

Коришћена роба, умјетничка дјела, колекционарски предмети и антиквитети

Сваки обвезник који, у оквиру обављања својих дјелатности, ради или у своје име или у име другог лица према уговору, на основу којег се провизија плаћа за куповине и продаје, а који купи или добије коришћену робу, умјетничка дјела, колекционарске предмете и антиквитете, с намјером да их препрода (у даљем тексту: препродавац), може се определијелити да ПДВ обрачуна на трансакције које се односе на поједине ставке, у складу с овим чланом и чл. 48. и 49.

Појам "коришћена роба" значи сваки покретни предмет који је погодан за даљу употребу у постојећем стању или након поправке, осим умјетничких дјела, колекционарских предмета, антиквитета, племенитих метала и драгог камења.

Сљедеће се сматра племенитим металима: сребро (укључујући сребро комбиновано са златом или платином), злато (укључујући злато комбиновано с платином), платина и сви предмети израђени од тих метала, под условом да накнада за промет ових метала не прелази тржишну вриједност.

Драгим камењем сматрају се: дијаманти, рубини, сафири и смарагди, без обзира да ли су у обрађеном или необрађеном стању, под условом да нису уграђени или повезани у ниске.

"Умјетничка дјела", колекционарски предмети и "антиквитети" слиједе дефиниције појмова наведене у Анексу 1. овог закона.

Ако препродавци истовремено обрачунавају, наплаћују и плаћају ПДВ према општим условима, обавезни су да у својим књигама посебно књиже набавку.

Препродавци могу да обрачунају и наплате ПДВ према посебним условима, ако су купили или добили добра из става 1. овог члана:

1. од лица која нису обвезници;

2. од других обвезника који, у складу с овим законом, нису имали право на одбитак улазног пореза за промет таквим добрима, а који су ослобођени према чл. 24. и 25. овог закона;

3. од обвезника из члана 44. ст. 1. и 2. овог закона, ако је у питању пословна имовина;

4. од других препродаваца, у мјери у којој промет подлијеже плаћању ПДВ-а према посебним условима према овом члану.

Ако су испуњени услови прецизирани у члану 27. овог закона, промет добара према овом члану такође је ослобођен од ПДВ-а.

Препродавци који обрачунавају ПДВ у складу с овим чланом и чл. 48. и 49. овог закона не могу на испостављеним фактурама исказати ПДВ или навести било који податак на основу којег се може ПДВ обрачунати.

УИО издаје ближе прописе којима се прописује примјена посебних услова, укључујући захтјеве за фактурисањем и вођењем књиговодства итд.

Члан 48.

Основица за промет коришћене робе, умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета

Основица за промет добара из члана 47. овог закона је разлика између продајне и набавне цијене добра, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Набавна цијена за препродавца је укупно плаћени износ у готовини, добрима или услугама, у који улазе сви порези, провизије, трошкови и дажбине које препродавац плати, лицу од којег је набавио та добра.

Продајна цијена за препродавца је укупни износ који је препродавац примио или треба да прими од купца или трећег лица, а у који улазе и субвенције које су директно повезане с таквим прометом, порези, провизије, трошкови паковања, превоза и осигурања које препродавац обрачунава купцу, укључујући и ПДВ.

Ако је набавна цијена већа од продајне цијене, опорезиви износ је нула.

Препродавац који се одлучи за вршење обрачуна излазног пореза према општим условима прописаним овим законом има право на одбитак улазног пореза у складу с општим одредбама у моменту када је обрачуната обавеза ПДВ-а постала наплатива.

Члан 49.

Други случајеви промета умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета

Препродавац може такође одабрати да обрачунавање ПДВ-а врши на разлику између продајне и набавне цијене за промет сљедећих добара:

1. умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета које он сам увози;

2. умјетничких дјела која добије директно од умјетника или његовог правног наследника;

3. умјетничких дјела која добије по нижој стопи од обвезника који није препродавац.

Основица за промет добара према овом члану је разлика између продајне цијене препродавца за таква добра и набавне цијене препродавца за та добра, умањена за ПДВ на ту разлику.

Набавна цијена за увозе је износ који је једнак основици за увоз добара, увећан за ПДВ који је обрачунат и наплаћен или плаћен на такав увоз.

Набавна цијена према ставу 1. тач. 2. и 3. овог члана је укупно плаћени износ, у који су урачунати сви порези, провизије, трошкови и дажбине које је препродавац платио лицу од којег је та добра добио.

Продајна цијена препродавца је укупно плаћени износ који препродавац прими или треба да прими од купца или трећег лица, у који су укључене субвенције које су директно повезане с прометом, порези и све друге дажбине и зависни трошкови набавке, провизије, трошкови паковања, испоруке и осигурања које препродавац обрачунава купцу, у који је укључен ПДВ.

Ако је набавна цијена већа од продајне цијене за иста добра, за основицу се сматра да је нула.

Препродавац који врши промет добара према овом члану не може одбити улазни порез на добра која је добио или увезао на овај начин.

Одредбе члана 48. ст. 2. и 3. овог закона примјењују се и на промет добара у смислу овог члана.

У случајевима када није могуће обрачунати ПДВ на сваки испоручени артикул, јер су куповина и продаја извршене у цијелости, обвезник може одредити маржу за опорезивање према посебним условима за одређени порески период, као разлику између укупног промета у том периоду и укупне набавке добара наведених у члану 47. став 2. овог закона.

УИО може издати детаљније прописе у вези с примјеном овог члана.

Члан 50.

Промет добара на јавној аукцији

Обвезник који, приликом унапређивања своје дјелатности, ради или у своје име или у име другог лица по уговору на основу којег се плаћа провизија за куповину или продају коришћене робе, умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета на јавној аукцији (у даљем тексту: аукционар), с намјером да их прода најбољем понуђачу, може обрачунавати и наплаћивати ПДВ сагласно овом члану и члану 51. Закона.

Ако аукционар истовремено обрачунава и наплаћује ПДВ према општим и посебним условима, обавезан је да у својим књигама наведе одвојене податке о промету и да обрачуна и наплати ПДВ за сваки посебно.

Аукционар може обрачунати и наплатити ПДВ у складу са ставом 1. овог члана ако ради у име налогодавца који је:

1. лице које није опорезиво лице;
2. други обвезник који према овом закону нема право на одбитак улазног ПДВ-а за та добра;
3. обвезник према ст. 1. и 2. члана 44. овог закона, ако се ради о његовим сталним средствима;
4. препродавац према члану 47. овог закона.

Дефиниције из ст. 2. и 3. члана 47. примјењују се и на случајеве наведене у овом члану.